

KARTA KURSU rok akademicki 2021/2022

Kierunek: Psychologia
Specjalność: -
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: III
Semestr: V (zimowy)

Nazwa	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży
Nazwa w j. ang.	Clinical psychology of children and adolescents

Koordynator	dr Dominika Sznajder	Zespół dydaktyczny
		dr Dominika Sznajder mgr Natalia Czyżowska
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: Celem kursu jest dostarczenie studentom wiedzy z zakresu podstawowych zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży, ich przyczyny oraz możliwych form oddziaływania terapeutycznego.

Umiejętności: Podczas ćwiczeń studenci zdobędą podstawowe umiejętności związane z rozpoznawaniem wybranych zaburzeń u dzieci na podstawie prezentowanych objawów.

Kompetencje społeczne: Studenci rozwiną świadomość ograniczeń i typowych błędów w pracy psychologa zajmującego się dziećmi i młodzieżą.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01 - student zna podstawową terminologię używaną w psychologii klinicznej (norma, rodzaje norm, patologia).	K_W09
	W_02 - student opisuje modele zaburzeń wieku dziecięcego.	K_W09
	W_03 - student zna kryteria diagnostyczne poszczególnych zaburzeń psychicznych wieku dziecięcego (ICD 10, DSM V).	K_W09
	W_04 - student wskazuje przyczyny poszczególnych zaburzeń wieku dziecięcego.	K_W09
	W_05 - student wskazuje formy oddziaływań terapeutycznych stosownych do danego zaburzenia.	K_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 - student potrafi zidentyfikować objawy zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży.	K_U07
	U_02 - student potrafi wyjaśnić etiologię konkretnych zaburzeń wieku rozwojowego	K_U04
	U_03- student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w celu ukierunkowania pomocy terapeutycznej dzieciom i młodzieży.	K_U09
	U_04 - student potrafi wykorzystywać wiedzę na temat zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania do analizy sytuacji problemowej dziecka celem wsparcia procesu wychowawczego i dydaktycznego.	K_U09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_01 - student ma świadomość potrzeby rozwoju osobistego i doskonalenia kompetencji zawodowych.	K_K02
	K_02 - student rozumie konieczność współpracy z innymi specjalistami celem udzielenia pomocy dziecku.	K_K04
	K_03 - student ma świadomość znaczenia profilaktyki zdrowia psychicznego.	K_K05

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30			15						
45										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady odbywają się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.
 Ćwiczenia odbywają się w formie stacjonarnej.

Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną
 Dyskusja
 Metoda przypadków (studia przypadków)
 Filmy edukacyjne
 Analiza literatury

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (kolokwium)
W01												X	X
W02												X	X
W03												X	X
W04												X	X
W05												X	X
U01								X					
U02								X					
U03								X					

U04								X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	Egzamin: testowy (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt) Zaliczenie ćwiczeń: pozytywne zaliczenie kolokwium, aktywny udział w zajęciach, obecność obowiązkowa (dopuszczalne max 1 nieobecność).
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematy wykładów (30H)

1. Norma, normalność, zdrowie – próba definicji. Specyficzne cechy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży jako dyscypliny teoretycznej i stosownej
2. Czynniki warunkujące powstawanie zaburzeń u dzieci i młodzieży. Teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży. ICD 10 a DSM V – różnice
3. Zaburzenia przywiązania u dzieci i młodzieży
4. Niepełnosprawność intelektualna
5. Całościowe zaburzenia rozwojowe
6. Zaburzenia lękowe
7. Moczzenie mimowolne i zanieczyszczanie się kałem
8. Zaburzenia hiperkinetyczne. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Zaburzenia zachowania
9. Specyficzne zaburzenia w rozwoju umiejętności szkolnych. Specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka
10. Zaburzenia tikowe
11. Zaburzenia afektywne
12. Zaburzenia odżywiania
13. Samobójstwa dzieci i młodzieży
14. Zespół stresu pourazowego u dzieci. Przemoc i jej konsekwencje dla funkcjonowania dziecka
15. Dysforia płciowa

Tematy ćwiczeń (15H)

1. Rozumienie dziecka jako osoby. Etyka postępowania psychologa w relacji z dzieckiem.
2. Przywiązanie i jego znaczenie dla funkcjonowania jednostki. Zaburzenia przywiązania
3. Funkcjonowanie dziecka z diagnozą autyzm, zespół Aspergera/ całościowe zaburzenia rozwoju
4. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej i jego powikłania (zaburzenia zachowania)
5. Specyficzne zaburzenia w rozwoju umiejętności szkolnych
6. Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży
7. Zasady prowadzenia badań z udziałem dzieci. Podsumowanie zajęć.

Wykaz literatury podstawowej

- Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A. (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN (część III, s. 281-533)
- Namysłowska I. (2016). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: PZWL (rozdziały 8,9,10,11,12,14,15,17,18,19,21,22,25)
- Wolańczyk T., Komperda J. (2015). Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci. Warszawa: PZWL (rozdziały 3,4,5,8,9,10,12,13,14,15,16)

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Sęk H. (2013). Psychologia kliniczna. Warszawa: PWN (rozdział II, Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży – wybrane zagadnienia)
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne- Vesalius, Kraków- Warszawa-1998
- Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A. (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN
- Butcher J. N., Hooley J.M., Mineka S. (2017). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP (rozdział XV, zaburzenia wieku dziecięcego i młodzieńczego)
- Kryteria Diagnostyczne z DSM- 5. Desk Reference. Endra Urban& Partner, Wrocław 2015
- Maciarz A. Biadasiewicz M. (1999). Dziecko autystyczne z zespołem Aspergera. Kraków: Impuls
- Pisula E. (2016). Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Wyd. Harmonia
- Reid G. Wearmouth J.(2011). Dysleksja. Teoria i praktyka. Gdańsk; GWP
- Taylot Ch. (2016). Zaburzenia przywiązania u dzieci i młodzieży. Gdańsk: GWP
- Chatizow J. (2018). Depresja i samobójstwa dzieci i młodzieży. Warszawa: Difin
- Józefik B. (2017). Anoreksja i bulimia psychiczna. Rozumienie i leczenie zaburzeń odżywiania się. Kraków: Wydawnictwo UJ
- Kołakowski A., Wolańczyk T. (2010). ADHD. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców. Gdańsk: GWP
- Gmitrowicz A., Janas- Kozik M. (2018). Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży. Warszawa: Medical Tribune
- Kendall P.C. (2015). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP
- Grabski B., Iniewicz G., Mijas M., Dora M. (2020). Dysforia i niezgodność płciowa. Wydawnictwo PZWL.
- Kołodziejek, M. (2008). Depresja u dzieci i młodzieży: podstawy teoretyczne, psychoterapia poznawczo-behawioralna. Psychoterapia, 2 (145), 15–33.
- Winczura, B. (2019). Wczesne rozpoznawanie autyzmu u małych dzieci–sygnały ostrzegawcze dla diagnozy zaburzeń ze spektrum autyzmu. Psychiatria i Psychologia Kliniczna, 19(2), 216-225.
- Jerzak, M. (2016). Zaburzenia psychiczne i rozwojowe dzieci a szkolna rzeczywistość. Warszawa: PWN. Rozdział 11. Zaburzenia więzi (str. 258 – 285).
- Bernaras, E., Jaureguizar, J., & Garaigordobil, M. (2019). Child and adolescent depression: a review of theories, evaluation instruments, prevention programs, and treatments. Frontiers in Psychology, 10, 543.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	38
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	40
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5